

Løpenr.: 28215/11
Saknr.: 1292/03-117
Ark.nr.: 028
Dato: 13.10.2011
Saksbeh: Marthe Olsen

GJELDER:

REFERAT FRA 39. GENERALFORSAMLING I CPMR, 28.-30. SEPTEMBER 2011

MØTESTED: Århus, Danmark

DATO: 28.-30.september

Referenter: Geir Sør Reime, Rogaland fylkeskommune og Marthe Olsen, Troms fylkeskommune

REFERAT

Uoffisielt norsk referat, se også det offisielle referatet (på engelsk: www.cpmr.org).

Generalforsamlingen i Århus ble åpnet av CPMRs President Jean-Yves Le Drian. De økonomiske skyene over Europa har blitt mørkere og i sin åpningstale stilte Le Drian spørsmål ved om solidariteten innad i EU vil overleve finanskrisa og om euroen vil bestå. Han mente at utvidelsen av EU har vist at EU-landene er gjensidig solidariske, men at krisa har fått forskjellene mellom land og regioner til å øke igjen og troen på det europeiske fellesskapet er blitt svekket. Kanskje er det europeiske prosjektet i fare. CPMR må holde fast ved solidaritetstanken, unngå at nasjonalismen blomstrer opp, og arbeide for mer Europa. Hans hovedbudskap: EU trenger samhørighetspolitikken mer enn noen gang.

I - Aktivitetsrapport – arbeidsprogram 2011-12

CPMR (Konferansen for Europas maritime utkantregioner) er en medlemsorganisasjon for det regionale nivå i Europa. Organisasjonen konsentrerer sitt arbeid om samhørighetspolitikken (sosial, økonomisk og geografisk utjevning i Europa), maritime spørsmål og tilgjengelighetsspørsmål (transport, breiband osv.).

I gjennomgangen av aktivitetsrapporten til CPMR understreket Generalsekretær Eleni Marianou at krisen ikke er over. Euroen er truet og EU er preget av usikkerhet og risiko. Dessverre er perifere regioner spesielt utsatt i denne situasjonen. Det europeiske prosjektet behøver en ny styringsmodell, påpekte Marianou. For CPMR er det viktig at regionene får større medinnflytelse over styringen i Europa, da det regionale nivå på mange måter representerer grensesnittet mellom EU og medlemslandene og fordi regionene er en viktig medvirkende aktør til å oppnå økonomisk vekst.

CPMR er opptatt av å se på virkningene av kriseløsningene for regionene, og gjør sitt ytterste for å 'forsvare/beskytte' regionene og deres interesser. Ikke minst forsøker CPMR å påvirke og så langt som mulig også sette EUs agenda.

CPMR innspill til framtidig EU-agenda er:

- solidaritet
- makroregional tilnærming/havbasseng-basert tilnærming
- bedre tilgjengelighet, der også maritime alternativer er likeverdige
- territoriell dimensjon
- spesielt fokus på øysamfunn (særlig under Kypros' formannskap i EU)

Etter generalsekretærens redegjørelse gikk en representant fra Andalusia gjennom CPMRs innspill til revisjonen av EUs felles landbrukspolitikk (CAP). Hun la vekt på balansen mellom sysselsetting, miljø og planlegging. Kommisjonen presenterer sitt forslag til ny felles landbrukspolitikk 12.oktober. CPMR vil ha en større regional rolle i gjennomføring av CAP og vil se på sysselsettingsmønsteret på bygdene. CPMR er også opptatt av forholdet fritidsbønder og deltidsbønder og mener at i alle fall de sistnevnte må omfattes av CAP.

Det var også et innlegg om regionenes rolle i utviklingsarbeid, der CPMR kanaliserer mye av sin virksomhet gjennom FOGAR og liknende nettverk. CPMR mener at naboskapspolitikken må bli en del av samhörighetspolitikken, og at regionene må få en større rolle i utviklingen av naboskapspolitikken, slik at det blir reell samhörighet ved EUs yttergrenser.

II og III – Global krise/EUs økonomi

Diskusjonen handlet om EUs langtidsbudsjett 2014-20 og hvor stor del av dette som vil gå til regionene, da spesielt gjennom den geografiske eller territorielle samhörighetspolitikken og programmer knyttet til den. For Norge gjelder dette bl.a. mulighet for deltakelse i Interreg-programmene.

CPMRs Julie Gourden presenterte et CPMR dokument om krisa. Selv om det i 2008 ble lansert en bergingsplan for EU, ble denne i stor grad lagt til side i 2009, og det er i dag i praksis lite solidaritet mellom EU-landene.

Dette ble etterfulgt av en paneldiskusjon om EUs langtidsbudsjett 2014-20, der første innleder var Hervé Jouanjean, generaldirektør i DG Budget (EUs finansdepartement). Kommisjonen legger opp til et budsjett på samme nivå som 2007-13. Praksisen med et langtidsbudsjett for EU ble innført i 1988, for å unngå tilbakevendende budsjett kriser, forsinkelser i budsjettvedtak og utilstrekkelige økonomiske midler til EUs arbeid. Langtidsbudsjettet utgjør nå det legale grunnlaget for forbruket i EU-systemet. Det vil bli innført et felles strategisk rammeverk for samhörighetsmidlene, midlene til landbruk og til fiskeri og den maritime sektoren.

Den polske representanten for EUs formannskap orienterte om framdriften i drøftelsene av langtidsbudsjettet og mente at dette vil styrke samhörighetspolitikken. Presidenten i Murcia-regionen i Spania mente at CPMR nå må kjempe hardt for å beholde og styrke samhörighetsdelen av budsjettet, det er et betydelig press fra de åtte såkalte nettobidragsgyterlandene om å senke nivået på EUs langtidsbudsjett. EUs langtidsbudsjett må ha et troverdig nivå dersom målene i EU2020 strategien skal nås. I den etterfølgende debatten var det stor støtte til at det regionale medansvaret for gjennomføring av EU-politikk må bevares og utvikles.

IV – Europa og havene

EU vedtok for 4 år siden en integrert maritim politikk. Norge og norske regioner var aktive påvirkere i prosessen og store deler av politikken vil få direkte og indirekte virkninger for Norge og norske regioner. CPMR mener at politikken ikke har vært fulgt opp med konkrete handlinger og ønsker en ny giv i arbeidet.

Denne sesjonen handlet om den integrerte maritime politikken. CPMR mener futton har gått ut av det integrerte perspektivet og at politikken i praksis er avgrenset til ansvarsområdet for DG MARE. CPMR vil ha en ny giv i den integrerte maritime politikken og tempoet må opp. CPMR støtter Kommissjonens budsjett forslag for den maritime politikken, men ønsker at flere tema inkluderes og at det kommer inn sterke maritime aspekter i de makroregionale strategiene. Temaene som CPMR ønsker fokus på er maritim opplæring, integrert kystzoneplanlegging og maritim arealplanlegging, forskning, skipsbygging ('blå vekst'), maritim transport og fiskeri.

Lowri Evans, generaldirektør i DG MARE minnet om at den integrerte maritime politikken kun er 4 år gammel og at det jobbes iherdig for å holde tempoet oppe på gjennomføring. Dette krever imidlertid omfattende samhandling med en rekke aktører. Evans understreket at CPMR er en viktig medspiller for DG MARE. Evans pekte videre på at strategien for Østersjøen (makroregional strategi) er blitt en suksess, der en har fått til en integrert tilnærming mellom de ulike sektorene som berører Østersjøen. Evans nevnte at i 2012 skal det være en ministerkonferanse om integrert maritim politikk, noe som vil være startskuddet for videreføringen av politikken. DG MARE har også lansert et 'blå vekst' initiativ som skal støtte opp under nye sektorer som for eksempel marin bioteknologi. Evans var opptatt av at en nå må ta diskusjonen om hvilke nye maritime sektorer en først og fremst skal satse på, slik at en raskest mulig oppnår økt vekst og sysselsetting.

I denne sesjonen ble også den felles fiskeripolitikken (CFP) diskutert. *EU-kommisjonen kom i juli med forslag til ny fiskeripolitikk. Norge har vært aktivt involvert i prosessen rundt reform av fiskeripolitikken både på nasjonalt og regionalt nivå, da politikken blant annet vil ha betydning for fiskebestanden i norske farvann og på den felles fiskeripolitikken mellom Norge og EU.*

Neste år vil være et viktig år når det gjelder fiskeri, der de ulike forslagene til EU-kommisjonen vil utdypes. CPMRs syn ble presentert av Michael Cook, skotsk politiker. Han pekte på at dagens fiskeripolitikk er preget av en sentralisert top-down forvaltning fra Brussel og regionalisering vil derfor være viktig for CPMR i reformen av fiskeripolitikken. Videre understreket han at det er press på Europas fiskebestander og det er viktig å huske på at bestandene ikke bryr seg om nasjonalstatsgrenser. CPMR mener at CFP må differensieres i forhold til ulike sosiale og økonomiske forhold i de ulike regionene og ikke være en 'one size fits all' politikk. CPMR mener at forvaltningen av fiskeressursene må være bærekraftig, men peker på at de vitenskapelige modellene for dette fortsatt har mange svakheter. CPMR mener også at det er for dramatisk å gjennomføre hele reformen av CFP innen 2020. Når det gjelder utkast av fisk er dette selvfølgelig helt uakseptabelt, men en må være virkelighetsorientert når en diskuterer hvilke tiltak som skal innføres og hvilke konsekvenser det får for fiskeriindustrien.

I debatten som fulgte tok blant annet representanten fra Troms fylkeskommune, Kent Gudmundsen ordet. Han understreket at CPMR ikke må svekke arbeidet for en bærekraftig fiskeripolitikk i EU, og at regionene må vise vilje til løsninger for å redusere utkast av fisk og oppnå en bærekraftig beskatning.

V – Tilgjengelighet

TEN-T er EUs transportnettverk. Norge er ikke direkte involvert, men norske regioner ønsker et tettere samarbeid EU-Norge om dette, slik at norske regioner blir bedre integrert i EUs transportnettverk.

Denne sesjonen handlet primært om revisjonen av EUs transportpolitikk, gjennom de såkalte TEN-T (Trans-Europeiske Nettverk for Transport). EU-kommisjonens syn ble framført av Jean-Eric Paquet, direktør i DG MOVE. Kommisjonen arbeider med to nettverk: et tett nettverk som omfatter alle områder i EU, og et kjernenettverk som knytter sammen de aller viktigste knutepunktene. I begge er målet god samhandling havn-jernbane-veier-fly. Kjernenettverket skal være ferdig utbygd i 2030 og skal knytte sammen de viktigste havnene med de viktigste økonomiske sentrene.

Kommisjonen arbeider også for sterk utbygging av elektroniske infrastrukturer (breiband osv.) Det er i langtidsbudsjettet fra Kommisjonen foreslått satt av egne midler til transport, i tillegg til det som vil gå til denne sektoren innenfor samhörighetspolitikken.

CPMR påpekte at TEN-T revisjonen ikke forholder seg godt nok til territoriell samhörighet, legger for lite vekt på maritim transport og bygger i alt for stor grad på de store havnene og godsvolum når transportnettverkene nå skal prioriteres. CPMR vil støtte forslaget om et 'Blått Belte' (en slags Schengen for maritim transport), at den maritime transporten også får en sosial side, at sjøtransporten blir sikrere og at det innføres smart prising og skattlegging i forhold til bærekraftig utvikling. CPMR ønsker også nye kriterier for hvilke havner som skal inn i kjernenettverket, og ønsker bl.a. at store ferjehavner må med. CPMR ønsker også at det utvikles multi-modale korridorer innenfor Motorways of the Seas, og at disse må integreres i kjernenettverket.

I debatten som fulgte var Kent Gudmundsen fra Troms opptatt av at Europa i fremtiden vil være avhengig av råvareforsyning fra de nordlige regionene, deriblant de norske og Europas transportnettverk må derfor også ha en ekstern dimensjon ved seg. Videre er EU avhengig av gode transportforbindelser til sine perifere regioner og naboregioner for å ha gode forbindelser til det globale markedet.

VI – CPMR regnskap og budsjett

Ble godkjent uten kontingentøkning. Gunn Marit Helgesen fra Telemark ble valgt til CPMRs kasserer.

Det ble gitt rapporter fra CPMRs arbeid i FOGAR og nrg4SD (Nettverk for regioner for bærekraftig utvikling). FOGAR er omdannet til en medlemsorganisasjon med navnet Regions United FOGAR.

VII – Nye medlemmer

Tre regioner ble ønsket velkommen i CPMR:
Border, Midland and Western Regional Assembly (Irland)
Mayotte (Fransk oversjøisk region i Indiske hav)
Southend-on-Sea (miniregion i England)

VIII – Klimaendringer og maritime regioner

Her var EU-kommisjonær Connie Hedegaard innleder. Etter København har klimaforhandlingene gått tregt, Hedegaard understreket derfor at det er viktig at Europa setter et godt eksempel og driver frem politikken. Til tross for økonomisk krise i Europa, har klima og energi vært topp prioritet og hun var opptatt av at en innsats på miljø og energi vil kunne bidra til økt sysselsetting i Europa og være en pådriver for innovasjon. Hun understreket at energieffektivisering har topp-prioritet i samhörighetspolitikken, og 20 % av samhörighetsfondet er knyttet til dette. Hun snakket også om tilpassing til klimaendringene, og at EU oppretter et best practice utvekslingskontor for gode tilpassingsløsninger.

IX – Samhörighetspolitikken i framtida

Den geografiske eller territorielle samhörighetspolitikken er på mange måter kjernen i EUs regionalpolitikk. Bl.a. hører Interreg-programmene med til denne. Dagens programmer løper til 2013, fra 2014 blir det nye programmer. Diskusjonen handler mye om hvordan disse skal se ut, hvor mye penger de skal få, og hvem som skal ha styringen over bruken. Regionene ønsker større innflytelse, EU-Kommisjonen vil i større grad knytte vilkår/sterkere prioriteringer til disse midlene. Gjennom norsk medfinansiering deltar norske fylkeskommuner og kommuner veldig aktivt i mange Interregprogrammer. Samhörighetspolitikken har også viktige implikasjoner for reglene for statsstøtte, og lempninger i EUs regelverk vil ha direkte virkning også for norske kommuner.

Paneldiskusjon. Det ble understreket at regionene må ta en ledende og pådriver rolle i samhörighetsprogrammene, som må bygge på makroregionale strategier og naboskapspolitikken, og at disse to må virke sammen. CPMR mener at den framtidige samhörighetspolitikken må bli mer tematisk konsentrert og at den territorielle dimensjonen må sterkere fram.

Veronica Gaffey, direktør i DG REGIO sa at det vil bli større vekt på rammebeslutninger og indikatorer og et fokus på virkning (impact) i den nye programperioden. Det skal også bli enklere programmering og mindre administrasjon både for programforvalterne og prosjektpartnere, og de ulike programmene må i større grad integreres. Stort sett vil de samme programmene som i 2007-13 bestå, men de vil bli forbedret, og alle tre typene Interreg (A,B,C) vil videreføres. Det blir færre prioriteringer, fokus på resultater, bruk av vilkår, avtalebasert overvåking/evaluering og forenklinger i gjennomføringen av prosjekter. Det vil også bli innført elektronisk data utveksling, der en kun behøver gi informasjon én gang.

I spørsmålsrunden understreket hun at flernivå forvaltning er helt sentralt i samhörighetspolitikken også i framtida. Hun fortalte også at overvåkingkomiteene for de enkelte programmene (Interreg) vil få en større og viktigere rolle i framtida, med mye delegert myndighet.

X – Forholdet det indre marked og samhörighetspolitikken

EU-kommisjonær Michel Barnier (kommisjonær for det indre marked, men tidligere regionalkommisjonær) holdt et foredrag som stort sett gjentok det som tidligere hadde vært sagt om den framtidige samhørighetspolitikken. Han understreket den sterke rollen CPMR har og kvaliteten på de innspill og analyser som leveres til Kommisjonen. Barnier tok også opp revisjon av det offentlige anskaffelsesregelverket der forslag vil komme den nærmeste tiden. Formålet er en forenkling av regelverket slik at det vil bli lettere for SMBer å nå opp i anbudskonkurranser.

XI – Sluttklæringen

Sluttklæringen fra møtet ble enstemmig vedtatt.

XII – Neste generalforsamling

Generalforsamlingen 2012 er lagt til Podlaskie regionen i det østlige Polen.

Norsk representasjon

På det norske gruppemøtet ble det bestemt at Gunn-Marit Helgesen fra Telemark tar over som norsk medlem av CPMRs styre (det politiske byrået) etter Tom Tvedt fra Rogaland. Gunn-Marit sitter allerede i styret, men da som president i Nordsjøkommisjonen. Dette vervet har hun fram til Nordsjøkommisjonens generalforsamling i juni 2012. I mellomtida vil Kent Gudmundsen fra Troms, som ble gjenvalgt som varamedlem til styret, fungere som norsk styrerepresentant.